

سازمان برنامه

برنامه ریزی فیزیکی بیمارستان‌های عمومی کوچک

omoorepeyman.ir

فصل شماره ۱۱ - شهریورماه ۱۳۵۱
تجدید چاپ دی ۱۳۵۸

مترجمان استنادهای فنی

omoorepeyman.ir

بمنظور ارائه دستورالعمل جامعی برای طرح
بیمارستانهای عمومی دولتی که از محل اعتبارات عمرانی
کشور ساخته میشود از چندی قبل مطالعاتی در دفتر
تحقیقات و اسناد دارد های فنی سازمان برنامه انجام گرفت
که ضمن نشان دادن روشی برای منطقه بندی و ارتباط
مناطق و وظایف منطقه های مختلف بیمارستان مساحتیهای
زیربنای هر قسمت تعیین گردید .

از آنجا که تهیه يك دستورالعمل جامع مستلزم
استفاده از تجربیات و نظریات افراد متخصص و موسساتی
است که هر يك تا کنون بنحوی از انحاء در احداث
ساختمانهای درمانی و یا استفاده از این ابنیه سابقه
داشته اند و برای اینکه در تهیه دستورالعمل نهائی از
دید های گوناگون استفاده شود پیش نویس این
دستورالعمل برای این کارشناسان صاحب نظر و
موسسات و سازمانهای مربوط ارسال گردید و پس از
جمع آوری نظریات اصلاحی کمیته کارشناسی بمنظور بررسی
موضوع با شرکت نمایندگان وزارت بهداشت و مدیریت
بهداشت و رفاه اجتماعی سازمان برنامه و عدای از مهندسان
مشاور و پزشکان در این دفتر تشکیل و متن دستورالعمل
بصورت حاضر تدوین گردید .

باتوجه باینکه احداث بیمارستان عمومی با ظرفیت کم
اقتصادی نیست در این دستورالعمل سعی گردیده است

اولاً " ساختن بیمارستان از ۸ تختخواب کمتر اجازت داده نشود و ثانیاً " برای این بیمارستانها نیز امکان توسعه بعدی تا حد نهائی ۱۶۰ تختخواب موجود باشد .

اینک متن دستورالعمل آماده و برای استفاده در اختیار دستگاههای اجرایی ذیربط و مهندسان مشاور و متخصصین فن گذارده میشود تا در تهیه پروژه هائیکه از محل اعتبارات عمرانی کشور ساخته میشود مراعات نمایند .

لازم میدانند ضمن قدردانی از آقای بیژن دفتری کارشناس این دفتر که پیش نویس دستورالعمل را تهیه نمودند از کلیه کارشناسان و متخصصین که در این باره همکاری کرده اند خصوصاً :

آقای کریم اردلان	از وزارت بهداشت
• دکتر احمد بهادری	از بیمارستان بهادری
• مهدی جعفریان	از مهندسين مشاور جفكو
• جعفرقلی افشار قاسطو	از مهندسين مشاور گروه ۴ معمار
• محسن کامرانی	از مهندسين مشاور کاوب
• احمد درویشان	از مدیریت بهداشت و رفاه اجتماع سازمان برنامه

تشکر نماید .

وصول هرگونه نظر اصلاحی نسبت به ضوابط مندرج در این دستورالعمل در تجدید نظر هائیکه بعداً نسبت به آن صورت خواهد گرفت موثر بوده و از نظر این دفتر مغتنم خواهد بود .

فهرست مطالب

صفحه	موضوع	شماره ردیف
	مقدمه	
۱	کلیات	
۲	منطقه بندی بیمارستان	
۳	ارتباط بین مناطق	
۵	مساحات مناطق	
	منطقه معاینات و معالجات بیماران بستری	۱-۱
۶	وظایف منطقه	۱-۱
۶	روابط بخشها	۲-۱
۸	مساحات بخشها	۳-۱
۹	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۱
۹	بخش اعمال جراحی	۱-۴-۱
۱۰	بخش اعمال زایمان	۲-۴-۱
۱۱	بخش نوزادان	۳-۴-۱
۱۱	بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری	۴-۴-۱
۱۴	بخش پذیرش بیمار بستری بیمارستانی	۵-۴-۱
۱۴	بخش مرکز کشیک	۶-۴-۱
	منطقه مشترک معاینات و معالجات بیماران بستری و درمانگاهی	۲
۱۴	وظایف منطقه	۱-۲

۱۵	روابط بخشها	۲-۲
۱۶	مساحات بخشها	۳-۲
۱۷	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۲
۱۷	بخش رادیولوژی	۱-۴-۲
۱۸	بخش لابراتوار	۲-۴-۲
	منطقه ویژه ممانیات و معالجات درمانگاهی	۳-
۱۹		
۱۹	بخشهای منطقه	۱-۳
۱۹	روابط بخشها	۲-۲
۲۱	مساحات بخشها	۳-۳
۲۱	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۳
۲۱	بخش درمانگاه بزرگسالان	۱-۴-۳
۲۲	بخش درمانگاه کودکان	۲-۴-۳
۲۳	بخش تزریقات	۳-۴-۳
۲۳	داروخانه	۴-۴-۳
۲۳	منطقه تدارکات و تهیه وسایل اولیه	۴-
۲۳	وظایف منطقه	۱-۴
۲۴	روابط بخشها	۲-۴
۲۵	مساحات مفید بخشها	۳-۴
۲۶	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۴

۲۶	تحويل مواد	۱-۴-۴
۲۶	انبار وسائل عمومی کلی	۲-۴-۴
۲۶	انبار مواد غذایی	۳-۴-۴
۲۶	آشپزخانه	۴-۴-۴
۲۷	رستوران	۵-۴-۴
۲۷	انبار وسائل تفکیک شده و نشریات	۶-۴-۴
۲۷	ضد عفونی تخت	۷-۴-۴
۲۸	رختشویخانه	۸-۴-۴
۲۸	انبار وسائل و ملایجات تمیز و استریل شده	۹-۴-۴
۲۸	مرکز استریلیزاسیون	۱۰-۴-۴
۲۹	رختکن کارگران بهداشت و متوالیت	۱۱-۴-۴
۲۹	محل نگهداری مرده	۱۲-۴-۴
۲۹	مرکز تاسیسات	۱۳-۴-۴
۲۹	سوخت زیاله	۱۴-۴-۴
۲۹	محل گازهای طبی	۱۵-۴-۴
۲۹	تعمیرگاه	۱۶-۴-۴
۲۹	بایگانی راکد	۱۷-۴-۴
۲۹	محل ترانسفورماتورها	۱۸-۴-۴
۲۹	محل باطریهای تلفن و کنبه سلکتور	۱۹-۴-۴
۲۹	منطقه اداری و مطبوعات آن	۰-۵
۲۹	وظایف منطقه	۱-۵
۳۰	روابط بخشها	۲-۵

۳۱	مساحات مفید بخشها	۳-۵
۳۲	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۵
۳۲	بخش اداری	۱-۴-۵
۳۲	رشتکن کارمندان طبی	۲-۴-۵
۳۲	هال و ضلع	۳-۴-۵
۳۳	منطقه نگهداری بیمار	-۶
۳۳	وظایف منطقه	۱-۶
۳۴	روابط بین قسمتهای هراستاسیون	۲-۶
۳۵	مساحت بخشها	۳-۶
۳۶	مساحت مفید قسمتهای هر بخش	۴-۶
۳۶	استاسیون معمولی	۱-۴-۶
۳۷	استاسیون برای کودکان	۲-۴-۶

دستورالعمل طرح بیمارستانهای عمومی کوچک دولتی

کلیات

هدف از تدوین این دستورالعمل ارائه منطقه بندی، وظایف، مساحت مفید و مساحت زیر بنا برای بیمارستانهای عمومی (۱۴۰ تخت نرمال و یا ۵۲ تختخواب کل) * میباشد.

در این دستورالعمل با توجه به وظایفی که یک بیمارستان عمومی کوچک دارد مناطق مختلف بیمارستان با استثنای منطقه نگهداری بیمار برای ظرفیت ۴۰ تخت نرمال در نظر گرفته شده که بطور معمول از سطوح آن استفاده شود (در حال حد ۱۶۰ تخت خواب نرمال).

با این ترتیب با توجه به کمبود بیمارستان در کشور مساحت ها طوری پیش بینی شده است که چنانچه بیمارستان با ۸۰ تختخواب ساخته شود امکان توسعه آن تا ۱۴۰ تخت و در موارد استثنائی تا ۱۶۰ تختخواب موجود باشد و تنها منطقه نگهداری بیمار توسعه یابد.

* تختهای نرمال عبارت است از تختهاییکه در منطقه نگهداری بیمار پیش بینی شده است.

تختهای کل عبارت است از تختهای نرمال با اضافه تختهای قسمت نگهداری از بیماران مشکوک در کمکهای اولیه و تختهای نوزادان سالم (که هر سه تخت آن معادل یک تخت نرمال میباشد)

در این دستورالعمل نحوه نزار گرفتن مناطق مختلف بیمارستان و همچنین طرز قرار گرفتن بخشهای مختلف يك منطقه نسبت بهم شرح داده شده است .

مساحتهای معقول مفید هر قسمت در محل خود ذکر گردید و تغییرات این مساحتها تا حد ۱۰ درصد قابل قبول میباشد . مشروط بر اینکه مساحت کل زیربنای پیش بینی شده در مورد ساختمانهای يك طبقه از درصد در مورد سایر ساختمانها از ۵ درصد مذکور در جدول شماره يك تجاوز ننماید ، فضاهای فرعی برای کارهای تاسیساتی نیز جزو این درصد ها میباشد و نباید جداگانه اضافه شود .

مساحت مفید مساحتی است که شامل تمام زیربنای آن قسمت باستثنای راهرو پله و دیوارها است .

برای کریدورها و دیوارها و پله ها (مساحت غیر مفید) در هر بخش درصد حداکثر در نظر گرفته شده است و چنانچه مساحت غیر مفیدی مربوط به بیش از يك بخش باشد به تناسب مساحت مفید بخشها با آن بخشها تقسیم میشود .

(جدول شماره يك مترمربع زیربنا بازا" هر تخت را نشان میدهد و روشن مینماید که حتی المقدور باید از ساختن بیمارستان عمومی با ظرفیت کم احتراز گردد) .

بیمارستان عمومی شامل مناطقی زیر میباشد :

- ۱- منطقه ویژه معالجات بیماران بستری
- ۲- منطقه مشترك معاینات و معالجات بیماران بستری و درمانگاهی
- ۳- منطقه ویژه معاینات و معالجات بیماران درمانگاهی
- ۴- منطقه تدارکات و تهیه وسائل اولیه

۵- منطقه اداری

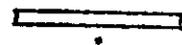
۶- منطقه نگهداری بیماران بستری

ارتباط بین مناطق

اساس ارتباط بین مناطق بوسیله نشانه‌ها و شماره‌ها نشان داده شده است

در این نمودار علائم زیر برای مسیرها به کار رفته است :

مسیر کمک‌های اولیه و بیماران فوری

مسیر بیمار بستری

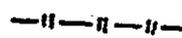
مسیر بیمار درمانگاهی

مسیر تدارکات

مسیر عیادت کننده

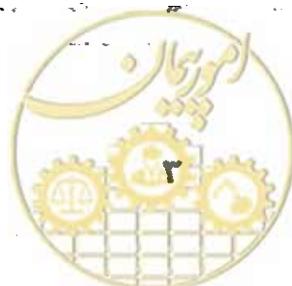
مسیر مراجعه کننده

مسیر پرسنل و کادر

مسیر شیر خوار

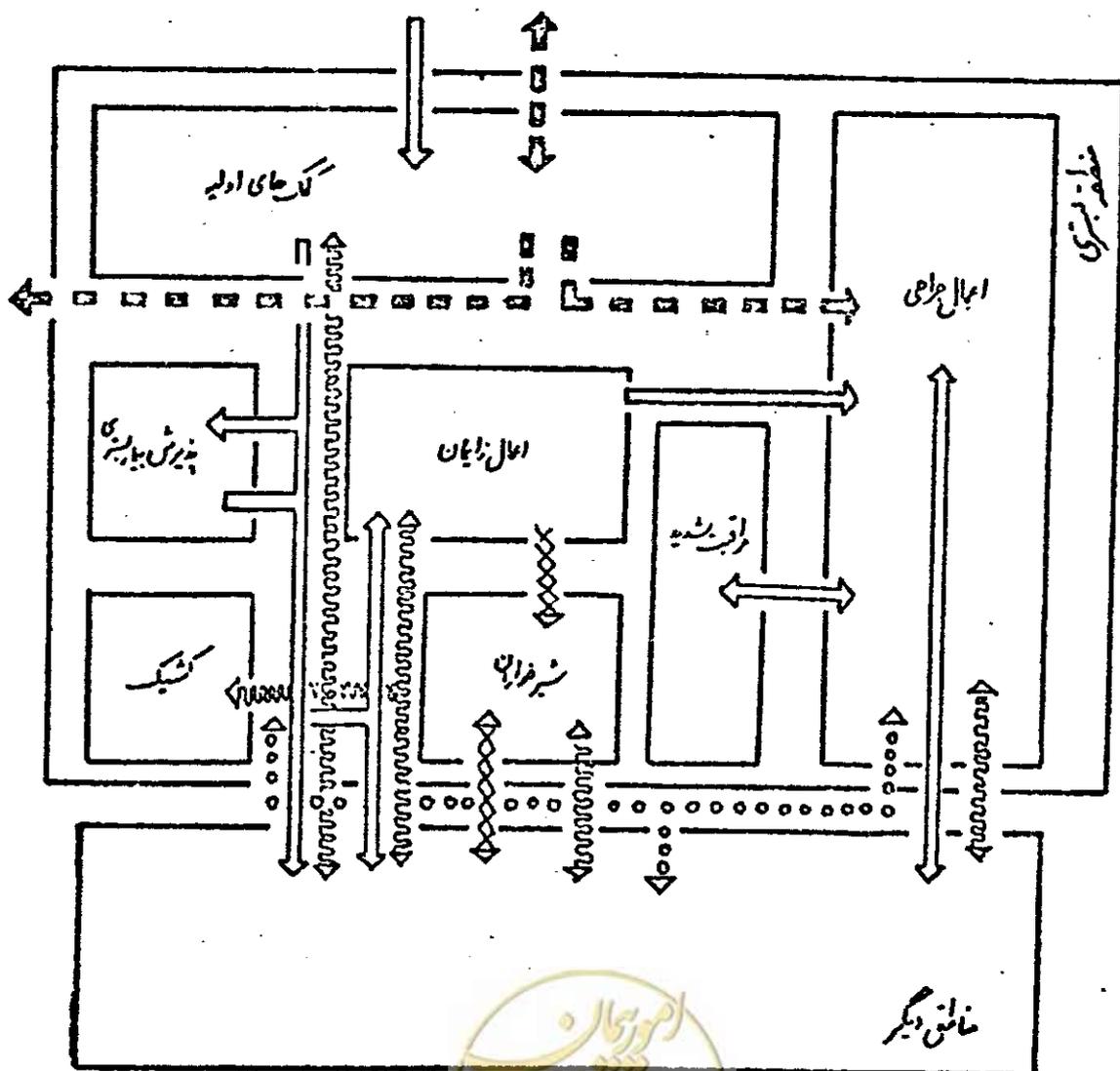
۱-۱ وظایف منطقه

این منطقه شامل بخشهای زیر میباشد :

بخش اعمال جراحی و مراقبت های شدید	۱-۱-۱
بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری	۱-۱-۲
بخش پذیرش بیمار بستری	۱-۱-۳
بخش اعمال زایمان و شیرخواران	۱-۱-۴
بخش مرکز کشیک	۱-۱-۵
روابط بخشها بر طبق جدول شماره ۲ میباشد	۱-۲
قسمت مراقبت شدید (intensive care unit) باید در بین بخش عمل و زایمان قرار گیرد تا بتواند بدو بخش فوق سرویس بدو دهد .	۱-۲-۱
بخش کمک های اولیه و بیماران فوری باید با بخش اعمال جراحی همجوار باشد بنحویکه با رعایت نکات بهداشتی در صورت نیاز اطاق عمل بخش اعمال جراحی به بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری سرویس بدو دهد	۲-۲-۱
بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری باید ارتباط نزدیک و پلامانع با بخش رادیولوژی داشته باشد .	۲-۲-۲
بخش پذیرش بیماران بستری باید در مجاورت بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری پذیرش بینی گردد بنحویکه امکان استفاده از بخش کمکهای اولیه برای بیمارانی که برای بستری شدن مراجعه میکنند جهت مسأله موجود باشد .	۲-۲-۳

۵-۲-۱ محل قرار گرفتن بخش مرکز کشیک باید طوری در نظر گرفته شود که از یکطرف به بخشهای این منطقه باسانی ارتباط داشته باشد و از طرف دیگر در حد مسیر اصلی بیمارستان (راهرو اصلی یا آسانسور) قرار گیرد .

۶-۲-۱ بخش نوزادان باید در مجاورت بخش اعمال زایمان قرار گیرند .

نمودار شماره (۲)

۱-۳- مساحت مفید هر بخش در منطقه معاینات و معالجات بیماران بستری

بر طبق جدول شماره ۲ می باشد .

شرح	مساحت مفید (متر مربع)	نسبت مساحت غیر مفید به مساحت مفید	مساحت زیر بناسا (متر مربع)
بخش اعمال جراحی و مراقبت شدید	۳۶۹	۰/۷۰	۶۲۷
زایمان	۱۶۲	۰/۶۰	۲۵۹
بخش شیرخواران	۶۸	۰/۵۰	۱۰۲
بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری	۲۳۶	۰/۵۵	۴۶۶
بخش پذیرش بیمار بستری	۵۰	۰/۶۰	۸۰
بخش مرکز کشیک	۴۰	۰/۵۰	۶۰
مساحت کسل	۹۲۵	۰/۶۱۵	۱۴۹۴

جدول شماره ۲

مساحت های مفید و زیر بنای بخش های مختلف منطقه معاینات

و معالجات بیماران بستری

مساحت مفید قسمتهای هر بخش در منطقه معالجات بستری ---{---}

بخش اعمال جراحی : ---{---}

مترمربع مفید تعداد

	رختکن زنانه و مردانه با دوش و توالت برای	1-1-4-1
23	کارمندان بخش عمل	
12	پذیرش بیمار با پارکینگ تخت و برانکار	2-1-4-1
$2 \times 12 = 24$	اطاق آماده کردن بیمار برای عمل.	3-1-4-1
$2 \times 12 = 24$	اطاق آماده کردن بیمار برای بعد از عمل	4-1-4-1
$2 \times 26 = 72$	اطاق عمل	5-1-4-1
	محل دست شستن و لباس تعویض کردن	6-1-4-1
$2 \times 6 = 12$	جراحان	
$2 \times 1/5 = 2$	محل نگهداری لباسهای عمل مصرف شده	7-1-4-1
15	محل شستشو ابزار طبی و استریل کردن آن	8-1-4-1
10	محل نگهداری وسایل استریل	9-1-4-1
	محل وسایل ضد عفونی و نظافت کردن	10-1-4-1
$2 \times 1/5 = 2$	کف اطاق عمل	
	محل وسایل کچ درجوار اطاق عمل و	11-1-4-1
8	آماده کردن آن	
10	محل پارک دستگاه رادیولوژی بیمار	12-1-4-1
20	محل ابزار غیر استریل برای جراحیهای مختلف	13-1-4-1

مترمربع مفید تعداد

۱۵	محل برای وسایل مصرف شده	۱۴-۱-۴-۱
۲۰	محل استراحت کارمندان	۱۵-۱-۴-۱
۵	محل وسایل کثیف و آبریز	۱۶-۱-۴-۱
۵	محل داروهای مصرفی اطاق عمل	۱۷-۱-۴-۱
۱۴	قسمت توقف بیمار بعد از عمل (ریکاوری)	۱۸-۱-۴-۱
۴۰	مراقبت شدید با پرستار مخصوص و آبریز	۱۹-۱-۴-۱
۳۴	اطاق برای تمهویه و استریل کردن هوا	۲۰-۱-۴-۱

۳۶۹

مساحت مفید (مترمربع)

بخش اعمال زایمان : ۲-۴-۱

۲۰	رختکن زنانه و مردانه با دوش و توالت	۱-۲-۴-۱
۲۰	استراحت کارمندان	۲-۲-۴-۱
۱۲	پذیرش با محل پارکینگ تخت	۳-۲-۴-۱
۲۴	اطاق درد کشیدن	۴-۲-۴-۱
۱۶	اطاق مراقبت بعد از زایمان و تخت	۵-۲-۴-۱
	آماده شدن کار زایمان با محل ستبهای	۶-۲-۴-۱
۱۸	استریل زایمان	

مترمربع مفید تعداد

۳۵	اطاق زایمان باد و تخت	۷-۲-۴-۱
۱۰	وسائل تمیز	۸-۲-۴-۱
۷	وسائل کثیف	۹-۲-۴-۱
<hr/>		
۱۶۲	مساحت مفید (مترمربع)	

بخش نوزادان : -۳-۴-۱

۹	پذیرش نوزاد	۱-۳-۴-۱
۱۰	محل کاربری ستار	۲-۳-۴-۱
۳	محل وسائل کثیف	۳-۳-۴-۱
	اطاق نوزادان با محل نظافت و آماده کردن	۴-۳-۴-۱
۲۴	وسائل	
۱۲	اطاق آنکوباتور برای دو تخت	۵-۳-۴-۱
	اطاق برای نوزادی که از نظر سلامتی	۶-۳-۴-۱
۸	مشکوک است	
۲	توالی کارمندان	۷-۳-۴-۱
<hr/>		
۶۸	مساحت مفید (مترمربع)	

بخش کمکهای اولیه و بیماران فوری : -۴-۴-۱

(برای کارهای جراحی فوری از اطاق عمل

در بخش اعمال جراحی استفاده میگردد)

پذیرش ۱-۱-۴-۱ ۱۰

متر مربع مفید تعداد

۱۰	طاق توقف کارمند	۲-۱-۴-۴-۱
۶	محل پارکینگ برانکار	۳-۱-۴-۴-۱
	محل انتظار بیمار بد حال و غیر بد حال	۴-۱-۴-۴-۱
۶۰	با ۷ کابین هریک ۲/۵ × ۲ متر	
۲۴ = ۲ × ۱۲	طاق معاینه و معالجه	۵-۱-۴-۴-۱
۹ = ۳ × ۳	توالت، انباری، آبریز	۶-۱-۴-۴-۱

این قسمت بشکل اطاقهای ایزوله برای بیماران مشکوک به مسری است که بایستی بطورزائد صیقل پذیر باشد و کمکهای اولیه و بیماران فوری ارتباط داشته باشد و بیمار مستقیماً از خارج وارد اطاق گردد .

	طاق بیمار بظرفیت ۲ و تخت باکنبه	۱-۲-۴-۴-۱
۶۴ = ۱۶ × ۴	ودستشویی	

د هلیز بمنظور ایزوله کردن اطاق بیمار با سرویسهای پرسنلی این قسمت که در آن پرسنل برای ملاقات بیمار مسری اعمال جلوگیری از سرایت را

۸ = ۲ × ۴	انجام میدهد	
	در جوار اکس د هلیز توالت و دستشویی	۳-۲-۴-۴-۱

۸ = ۲ × ۴	بیمار	
-----------	-------	--

مترمربع مفید تعداد

۸ = ۴ × ۲

۱-۴-۲-۴ درجوار هلیزحمام مشترك برای

دواطاق بیمار

۱-۴-۲-۵ اطاق مساینه بامحل وسائل طبیی

و محل پرستار

۱۴

۱-۴-۲-۶ آبدارخانه

۹

۱-۴-۲-۷ محل وسائل کثیف

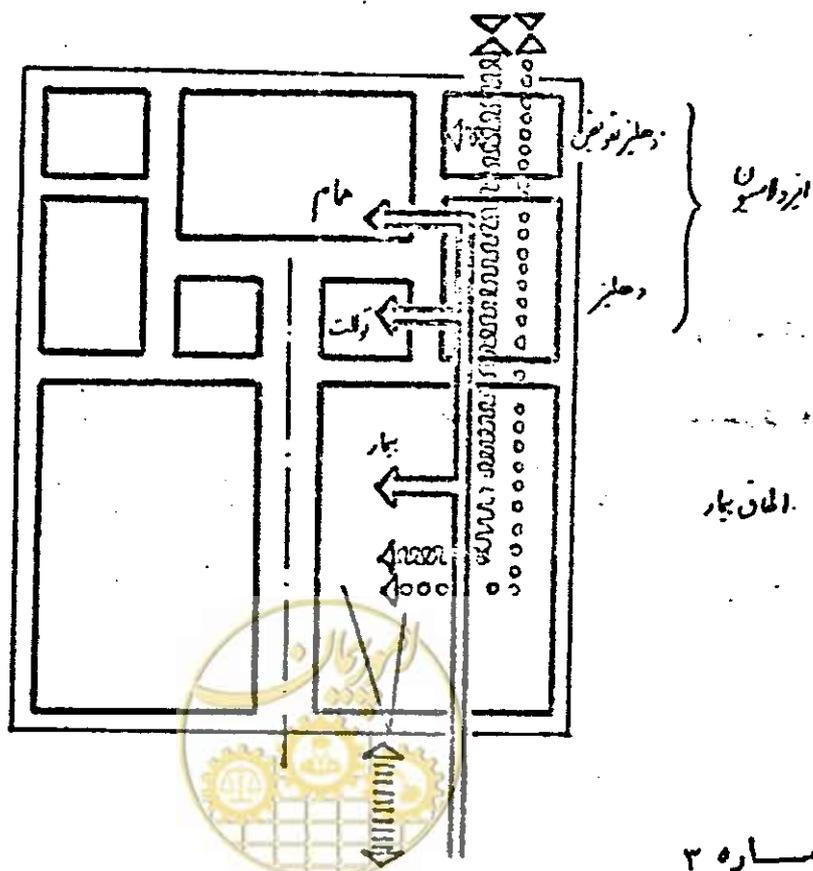
۳

۱-۴-۲-۸ توالت بادوش و دستشویی

۳

مساحت مفید (مترمربع) ۲۳۶

۱-۴-۲-۲ نمودار عمل کرد اطاق ایزوله برطبق نمودار شماره ۳ است

نمودار شماره ۳

مترمربع مفید تعداد

۷

تاریک خانه

۱۰-۱-۴-۲

۷

آشپزخانه باریم

۱۱-۱-۴-۲

توقف بیماریه بارستانی جدا از بیمار

۱۲-۱-۴-۲

درمانگاهى منظور جلوگیری از کتاکت

۶

بیمسورد

۱۴۹

مساحت مفید (مترمربع)

بخش لابراتوار:

۲-۴-۲

۱۸

محل انتظار بیمار در مانگاهى

۱-۲-۴-۲

محل مسئول لابراتوار و نگار دفتري

۲-۲-۴-۲

۱۸

ویدئو برش

محل نمونه گیری (محل سخت -

۳-۲-۴-۲

۱۸

محل سرپاشى - توالت)

۳

محل نمونه بردارى و توزیع آن

۴-۲-۴-۲

محل لابراتوار برای بیولوژی و

۵-۲-۴-۲

میکروب شناسى درد و موقعیت

۲x

۲۴=۴۸

مجزا در یک سالن

۱۴

محل نگهدارى خون و خونگیری (مانك خون)

۶-۲-۴-۲

۱۰

محل شستشو و استریلیزاسیون

۷-۲-۴-۲

۹

توالت برای بیمار ان در مانگاهى

۸-۲-۴-۲

۱۳۸

مساحت مفید (مترمربع)

۳- منطقه ویژه معاینات و معالجات درمانگاهی :

- ۳-۱- این منطقه شامل بخشهای زیر میباشد
- ۳-۱-۱- معاینات و معالجات بزرگسالان
- ۳-۱-۲- تزریقات
- ۳-۱-۳- توزیع دارو
- ۳-۱-۴- معاینات و معالجات خردسالان
- ۳-۲- روابط بخشها برطبق نمودار شماره ۵ میباشد :
- ۳-۲-۱- مسیر بزرگسالان از خردسالان باید کاملاً مجزا باشد
- ۳-۲-۲- ورود به بخش تزریقات و داروخانه باید مستلزم عبور از بخشهای دیگر نبوده و این دو قسمت نیز کاملاً مجزا باشد
- ۳-۲-۳- ورود به تزریقات و عمل تزریقات باید بر حسب خردسال و بزرگسال مجزا باشد
- ۳-۲-۴- ارتباط درمانگاه با منطقه معاینات و معالجات مشترک از طریق نقطه کنترل انجام میگردد

۳-۳ مساحت مفید هر بخش در منطقه ویژه معاینات و معالجات درمانگاهی بر طبق جدول

شماره ۴ میباشد

بخش	مساحت مفید (مترمربع)	نسبت مساحت غیر مفید به مفید	مساحت زیر بنا به مترمربع
بزرگسال	۲۳۰	۰/۶۰	۳۶۸
خردسال	۶۸	۰/۶۰	۱۰۹
تزریقات	۴۵	۰/۶۰	۷۲
داروخانه	۴۰	۰/۴۰	۵۶
مساحت کل	۳۸۳	۰/۵۸	۶۰۵

جدول شماره ۴

مساحت‌های مفید و زیربنای بخش‌های مختلف منطقه ویژه

معاینات و معالجات درمانگاهی

۳-۴- میزان مساحت مفید قسمتهای هر بخش از منطقه ویژه بیماران درمانگاهی

۳-۴-۱- درمانگاه بزرگسالان:

مترمربع مفید تعداد

۲۰

۳-۴-۱-۱ پذیرش (بامحل پرونده بیماران)

۶۰

۳-۴-۱-۲ انتظار

۳-۴-۱-۳ محل معاینه و معالجه (که باید یکی از آنها

۶۰ = ۱۳ × ۵

مخصوص زنان و دارای توالت باشد)

۲۱

تعداد مترمربع مفید

		راهرو و سائیل طبی (سرویس دهی به محل	۴-۱-۴-۳
		معاینات و معالجات که در جهت قرینسه	
	۲۰	ورودی بیمار قرار دارد	
	۲۰	معاینات و معالجات حلق و گوش و بینی	۵-۱-۴-۳
	۲۴	معاینات و معالجات چشم	۶-۱-۴-۳
۲x	۸ = ۱۶	سرویس توالت (مردانه - زنانه)	۷-۱-۴-۳
	۵	انبار	۸-۱-۴-۳

۲۳۰ مساحت مفید (مترمربع)

بخش درمانگاه کودکان : ۲-۴-۳

	۱۸	پذیرش	۱-۲-۴-۳
	۲۰	محل انتظار با توالت	۲-۲-۴-۳
		محل معاینه (در این محل صفحه معاینه	۳-۲-۴-۳
		قرار دارد که در یکطرف دکتر و طرف دیگر	
۲x	۲ = ۶	مادرها کودک قرار میگیرد)	
	۱۰	اطاق معاینه	۴-۲-۴-۳
	۱۰	محل وسائیل طبی و محوطه کار کارمند	۵-۲-۴-۳
	۲	توالت	۶-۲-۴-۳
	۲	انبار	۷-۲-۴-۳

۲۸

مساحت مفید (مترمربع)

۴۵

بخش تزریقات :

۳-۴-۲-

(این بخش شامل محل کار و تهیه وسائل اولیه با محل تزریقات سرپایی و خوابیدنی است) ضمناً تزریقات بایستی بر حسب خرد سال و بزرگسال تفکیک شود

۴۰

داروخانه

۳-۴-۴-

منطقه تدارکات و تهیه وسائل اولیه :

۴-

وظایف این منطقه عبارتست از :

۴-۱-

تحويل مواد

۴-۱-۱-

انبار وسائل عمومی

۴-۱-۲-

انبار مواد غذایی

۴-۱-۳-

آشپزخانه - توزیع غذا و شستشو

۴-۱-۴-

رستوران و توالت ها

۴-۱-۵-

انبار وسائل تفکیک شده

۴-۱-۶-

ضد عفونی و آماده کردن تخت

۴-۱-۷-

(براساس تونل ضد عفونی کلی تخت)

رختشویخانه

۴-۱-۸-

انبار وسائل و ملانجات تمیز و استریل شده بطور تفکیک

۴-۱-۹-

مرکز استراپلنزاسیون

۴-۱-۱۰-

رختکن کارگران با دوش و توالت

۴-۱-۱۱-

تعداد	مترمربع مفید	تحويل مواد	۱-۴-۴
	۱۰	اطاق	۱-۱-۴-۴
		انبار وسائل عمومی کلی	۲-۴-۴
	۸۰	محل بسته ها	۱-۲-۴-۴
	۲۰	محل بازکردن بسته ها و ابزار لازم	۲-۲-۴-۴
<hr/>			
	۱۰۰	مساحت مفید (مترمربع)	
	۶۰	انبار مواد غذایی	۳-۴-۴
		(شامل نگهداری مواد است که محتاج به یخچال است)	
		آشپزخانه	۴-۴-۴
	۱۶	آماده کردن مواد گوشتن - سبزی خشک	۱-۴-۴-۴
	۴۲	محل پخت	۲-۴-۴-۴
	۱۲	گرم نگهداشتن - توزیع	۳-۴-۴-۴
	۱۲	نگهداری ظروف و ظرف شستن	۴-۴-۴-۴
	۱۲	تمیز کردن و پارکینگ واکن غذا	۵-۴-۴-۴
	۲۲	تهیه غذای سرد و دیست و صبحانه	۶-۴-۴-۴
	۴	توالت دستشویی	۷-۴-۴-۴
	۱۰	محل سرپرست آشپزخانه	۸-۴-۴-۴
	۱۰	محل نگهداری و دفع زباله	۹-۴-۴-۴
<hr/>			
	۱۴۰	مساحت مفید (متر مربع)	

	مترمربع مفید	تعداد	رستوران :	۵-۴-۴
	۹۰		محل رستوران باد فضای قابل تفکیک	۱-۵-۴-۴
	۲۰		دستشویی و توالت	۲-۵-۴-۴
	<hr/>			
	۱۱۰		مساحت مفید (مترمربع)	
			انبیاء وسائل تفکیک شد هونشریات :	۶-۴-۴
	۴		محل توزیع مواد مورد احتیاج	۱-۶-۴-۴
	۷۶		محل طبقات که در آن وسائل است	۲-۶-۴-۴
	<hr/>			
	۸۰		مساحت مفید (مترمربع)	
			ضد عفونی تخت :	۷-۴-۴
	۲۵		تونل ضد عفونی که در آن تختها پارک میشوند	۱-۷-۴-۴
	۱۵		محل تمیز کردن بدنه تخت	۲-۷-۴-۴
			و تعویض ملافجات	
	۵		محل نگهداری ملافجات تمیز	۳-۷-۴-۴
			محل ملافجات که بر خت شوپخانه فرستاده میشود	۴-۷-۴-۴
	۳			
	۲		جای برای مواد ضد عفونی	۵-۷-۴-۴
	۲۵		پارکینگ تخت آماده	۶-۷-۴-۴
	۵		محل آماده شدن کارگرو توالیت دستشویی	۷-۷-۴-۴
	۸		محل وسائل بدکی ملافجات (پتوتشک متکا)	۸-۷-۴-۴
	<hr/>			
	۸۸		مساحت مفید (مترمربع)	

تعداد	مترمربع مفید	رختشویخانه:	کد
	۴	کنترل	۱-۸-۴-۴
	۵	محل نگهداری رختهای چروک	۲-۸-۴-۴
	۲۵	شستشوی خشک کردن	۳-۸-۴-۴
	۵	جد کردن	۴-۸-۴-۴
	۴۰	اتوکشی و تا کردن	۵-۸-۴-۴
	۱۴	دوخت و دوز	۶-۸-۴-۴
	۵	محل وسایل	۷-۸-۴-۴
	۲	توالت دستشویی	۸-۸-۴-۴

۱۰۰	مساحت مفید (مترمربع)		
		انبیاء وسایل و ملافجات تمیز و استریل شده	۹-۴-۴
۶۰		بطور تفکیک :	
		(در این محل پارچه های آماده شده و	
		وسایل استریل بطور مجزا نگهداری میشود	
		با محل توزیع)	
		مرکز استرایلیزاسیون :	۱۰-۴-۴
۶		تحويل وسایل مصرف شده	۱-۱۰-۴-۴
۶		محل شستن کنترل و تفکیک ابزار	۲-۱۰-۴-۴
۴		محل شستن و پودرزدن دست کش	۳-۱۰-۴-۴
		محل پشت و رو کردن دست کش و جد کردن	۴-۱۰-۴-۴
۶		و بسته بندی	
۱۶		محل بسته بندی ابزار و پارچه آلات	۵-۱۰-۴-۴

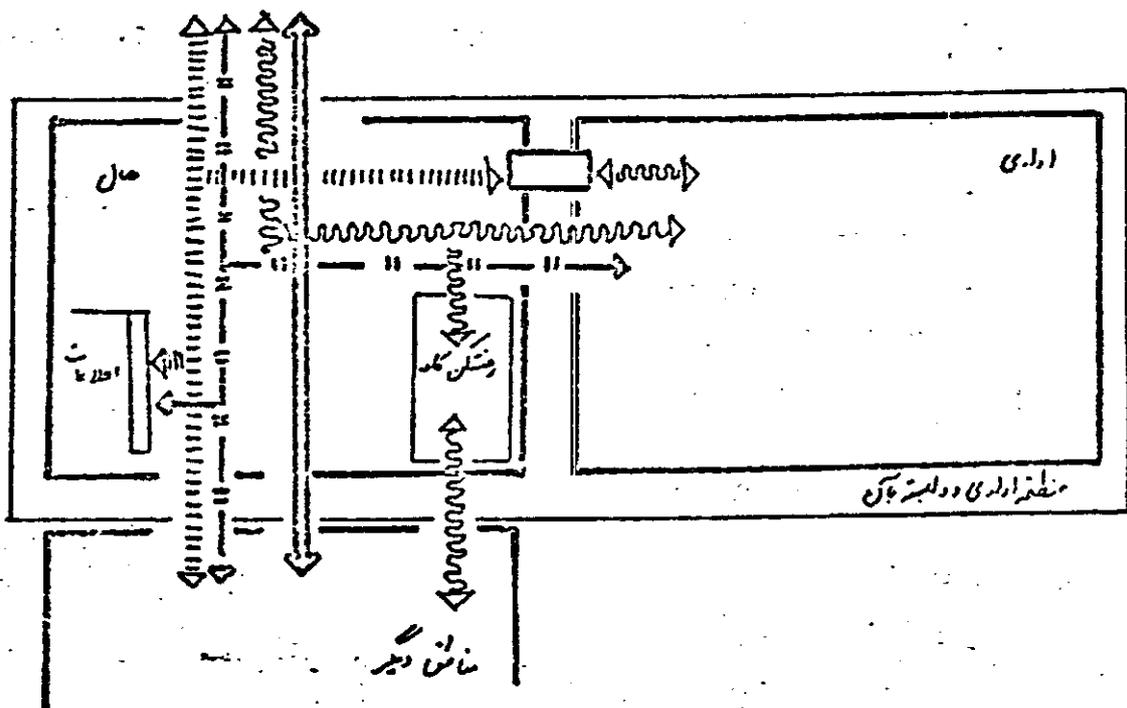
مترمربع مفید	تعداد
۲	محل نگهداری پارچه آلات و ابزار تمیز ۶-۱۰-۴-۴
۱۰	محل استریل کردن ۷-۱۰-۴-۴
۵۰	مساحت مفید (مترمربع)
۳۰	رختکن کارگران بادوش و توالت ۱-۱-۴-۴
	محل نگهداری مرده : ۱-۲-۴-۴
۶	محل کاردفتری ۱-۱-۲-۴-۴
۴	نگهداری مرده ۲-۱-۲-۴-۴
۱۵	محل آماده کردن مرده ۳-۱-۲-۴-۴
۲۵	محل همراه با توالت و دیدن مرده ۴-۱-۲-۴-۴
۵	توالت دوش برای کارمند ۵-۱-۲-۴-۴
۵۵	مساحت مفید (مترمربع)
۱۴۰	مرکز تاسیسات : ۱-۳-۴-۴
	(در این محل قسمت برق اورژانس قرار دارد)
۱۰	سوخت زباله ۱-۴-۴-۴
۱۴	محل گازهای طبی ۱-۵-۴-۴
۲۰	تعمیرگاه ۱-۶-۴-۴
۵۰	بایگانی راکد با محل دفتر ۱-۷-۴-۴
۱۲	محل ترانسفورماتورها ۱-۸-۴-۴
۱۰	محل باطریهای تلفن و گنجه سلکتور ۱-۹-۴-۴
	منطقه اداری و ملحقات آن ۰-۵
	این منطقه دارای وظایف زیر است : ۰-۱-۵
	اداری ۰-۱-۵

omoorepeyman.ir

اداری

رختکن کارمندان	۲-۱-۵
حال و ضمام	۳-۱-۵
روابط بخشها بر طبق نمودار شماره ۲ می باشد	۲-۵
قسمت حسابداری بایستی بوسیله باجه با حال ارتباط داشته باشد	۱-۲-۵
رختکن کارمندان بین حال و مناطق دیگر بیمارستان باشد	۲-۲-۵
محل اطلاعات در حال دید کافی بتمام قسمتهای حال داشته باشد	۳-۲-۵

نمودار شماره (۲)

۳-۵. مساحت مفید هر بخش در منطقه اداری و ملحقات آن طبق جدول شماره ۶ میباشد

مترمربع زیر بنا	نسبت مساحت غیر مفید به مفید	مترمربع مفید	بخشها
۳۲۳	۵۰	۲۱۵	اداری
۴۲	۴۰	۳۰	رخت کن کارمندان
۱۲۶	۴۰	۹۰	هال و ضامم
۴۹۱	۴۶/۵	۳۳۵	مساحت کل

جدول شماره ۶

مساحت های مفید و زیربنای بخشهای مختلف منطقه

اداری و ملحقات آن

مساحت مفید قسمتهای هر بخش در منطقه اداری و ملحقات آن : ۴-۵-

مترمربع مفید	بخش اداری	۱-۴-۵
۴۰	اطاق مدیر با محلی برای جلسات	۱-۱-۴-۵
۲۰	اطاق رئیس حسابداری و صندوق	۲-۱-۴-۵
	اطاق حسابداری و تهیه کننده	۳-۱-۴-۵
۲۰	لیست مالی ماهانه	
۲۰	اطاق رئیس تدارکات	۴-۱-۴-۵
۲۰	اطاق منشی مدیر و دفتر دار	۵-۱-۴-۵
	نمایگانی پرونده های بیمارستان و اطاق	۶-۱-۴-۵
۶۰	بایگان	
۲۰	رئیس امور فنی و غیر فنی	۷-۱-۴-۵
۱۵	توالت دستشویی زنانه و مردانه	۸-۱-۴-۵
۲۱۵	مساحت مفید (مترمربع)	
	رختکن کارمندان طبیبی :	۲-۴-۵
۳۰	برحسب جنس با گنجه دوش و توالت	
	هال و ضامم :	۳-۴-۵
	هال با محل اطلاعات و کنترل با سرویس	۱-۳-۴-۵
۸۰	بهداشتی و گوشه ای برای نگهداری کودک	
۱۰	محل دادن روپوش به عیادت کننده	۲-۳-۴-۵
۹۰	مساحت مفید (مترمربع)	

۶- منطقه نگهداری بیمار

۱-۶ وظایف منطقه نگهداری بیمار

استراحت بیمار در غالب واحد های پرستاری با سرویسهای طبی و بهداشتی
و تدارکاتی در حد هر بخش نگهداری بیمار میباشد. هر بخش از چند واحد
نگهداری و در حد مینیمم از یک واحد نگهداری تشکیل میشود

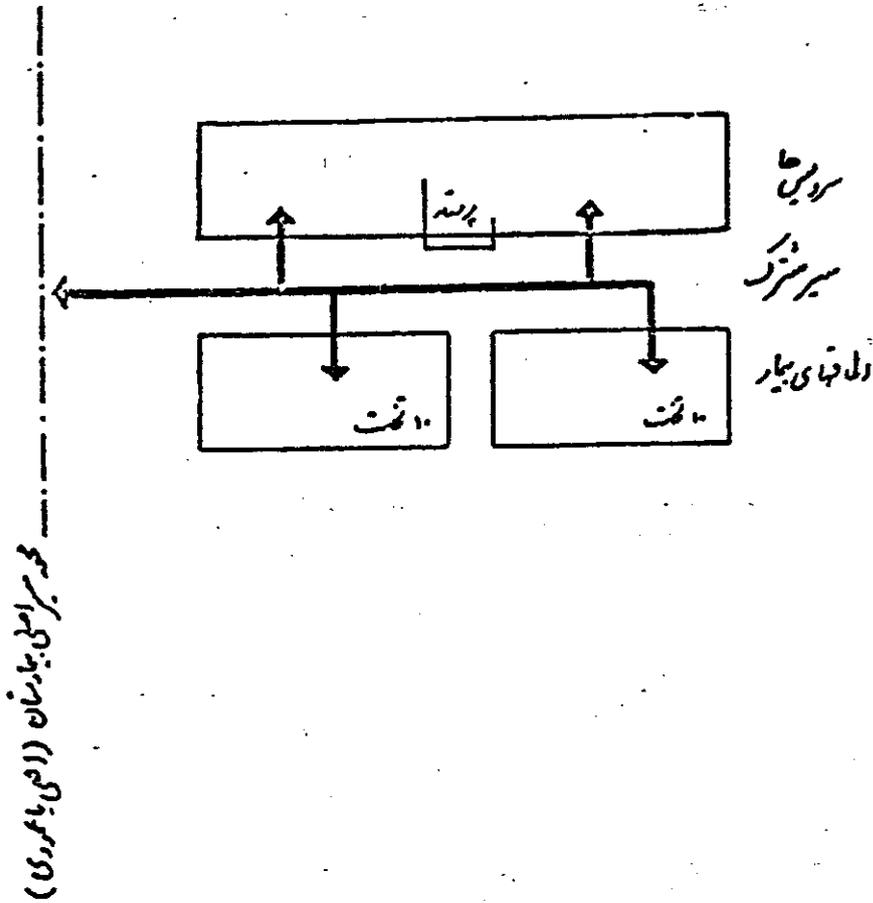
جدول زیر ظرفیت هر بخش را نسبت به بزرگی بیمارستان مشخص نموده است:

تعداد تخت نرومال				شرح
۶۰	۵۰	۴۰	۳۰	جراحی
۲۰	۲۰	۲۰	۱۵	زایمان و زنان (۱۰ تخت زایمان)
۴۰	۳۰	۲۰	۱۵	داخلی
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	کودکان
۱۴۰	۱۲۰	۱۰۰	۸۰	جمع

جدول شماره ۲

ظرفیت هر بخش نسبت به بزرگی بیمارستان

نمودار شماره ۸

۳-۶. مساحت هر بخش منطقه نگهداری بیمار طبق جدول شماره زیر میباشد

ظرفیت بیمارستان به تخت					بخش
۱۶۰	۱۴۰	۱۲۰	۱۰۰	۸۰	
					مساحت مفید بخشهای استاسیون معمولی و بخش استاسیون کودکان (مترمربع)
۲۰۶۴	۱۸۰۶	۱۵۴۸	۱۲۹۰	۱۰۳۲	
					نسبت مساحت غیر مفید به مفید
۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	۰/۵۰	
۳۰۹۶	۲۷۰۹	۲۳۲۲	۱۹۳۵	۱۵۴۸	زیر بنا (مترمربع)

جدول شماره ۸

مساحت های مفید و زیر بنا ی بخشهای مختلف منطقه بیمارستان

نگهداری بیمار

۴-۶ مساحت مفید قسمتهای هر بخش در منطقه نگهداری بیمار

۱-۴-۶ استاسیون معمولی

مترمربع مفید تعداد

$7 \times 19/5 = 117$

۱-۱-۴-۶ اتاق بیمار سه تخته باکنجه و دستشویی

۲-۱-۴-۶ اتاق يك تخته با دوش و توالت (در

موارد گاهی دو تخته)

$2 \times 19 = 38$

۳-۱-۴-۶ ایستگاه پرستار

۱ ۵

۴-۱-۴-۶ محل وسائل برای معاینه

۱ ۴

۵-۱-۴-۶ اتاق معاینه

۱ ۱۲

۶-۱-۴-۶ اتاق کادر

۱ ۱۶

۷-۱-۴-۶ اتاق وسائل تمیز

۱ ۸

۸-۱-۴-۶ حمام

۱ ۱۲

۹-۱-۴-۶ آبدارخانه

۱ ۱۶

۱۰-۱-۴-۶ محل وسائل کثیف

۱ ۷

۱۱-۱-۴-۶ انبارك

۱ ۴

۱۲-۱-۴-۶ توالت

$3 \times 4 = 12$

۱۳-۱-۴-۶ پارکینگ تخت کثیف و تمیزابرا ننگار

۹

۲۵۸

مساحت مفید (متر مربع)

مساحت قسمتهای استاسیون برای کودکان ۶-۴-۲

بیمار

مترمربع مفید تعداد

برای بیماران شیرخوار (اطاق های ۶-۴-۲-۱

شیرخواران بوسیله دستسوارهای

(نیمه شیشه باشد)

۱۱ اطاق ۴ تخته ۶-۴-۲-۱-۱

۱۴ ۲ × ۷ = اطاق دو تخته ۶-۴-۲-۱-۲

محل کار با جای برای وسایل تمیز و ۶-۴-۲-۱-۳

۱۴ کثیف و آبریز همجوار اطاقهای فوق

یک تخته با محل تمیز کردن کودک با ۶-۴-۲-۱-۴

۱۶ ۲ × ۸ = در هلیز

برای کودکان تا شش ساله ۶-۴-۲-۲

۲۶ ۳ × ۱۲ = اطاق با جای دو تخت ۶-۴-۲-۱-۲

۱۲ اطاق بازی ۶-۴-۲-۲-۲

برای کودکان شش ساله و بالاتر ۶-۴-۲-۳

۴۲ ۳ × ۱۴ = اطاق با جای دو تخت ۶-۴-۲-۱-۲

۵ ایستگاه پرستار ۶-۴-۲-۴

۴ محل وسایل برای معاینه ۶-۴-۲-۵

۱۴ اطاق معاینه با محل کار دکتر ۶-۴-۲-۶

۶ محل وسایل تمیز ۶-۴-۲-۷

تعداد	متر مربع مفید	محل وسائل کثیف	۸-۲-۴-۶
۵			
۱۲		حمام	۹-۲-۴-۶
۱۴		آبدارخانه	۱۰-۲-۴-۶
۲۲		پاستوریزه کردن شیر	۱۱-۲-۴-۶
۱۲		اتاق مادر	۱۲-۲-۴-۶
۱۰		توالت ها	۱۳-۲-۴-۶
۹		پارکینگ تخت کثیف و تمیز و برانکاره	۱۴-۲-۴-۶
<hr/>			
۲۵۸	مساحت مفید (مترمربع)		

